

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
ul. Rybacka 1
70-204 Szczecin

Partner 2

ZAPRASZAMY NA BEZPŁATNE SZKOLENIE!

Zakład Genetyki i Patomorfologii Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego pod kierownictwem prof. Jana Lubińskiego serdecznie zaprasza pracowników jednostek służby zdrowia do udziału w szkoleniu prowadzonym w ramach projektu „Eco4Life - Sieć Południowego Bałtyku dla Nauk o Środowisku i Życiu w Celu Wzmocnienia Współpracy Transgranicznej”

pt.: „**AUDITOR WEWNĘTRZNY SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO**”

TERMIN: 26 i 27 listopada 2012 r. (poniedziałek, wtorek)
godz. 09:00 - 16:00

MIEJSCE: Szczecin, Siedziba RCIITT¹ ; ul. Janosika 8, piętro III (Sala Senatu)
Szkolenie poprowadzi Mariusz Bomba - ekspert z firmy doradczo-szkoleniowej „INCERT”

Informacje na temat eksperta:

Mariusz Bomba jest trenerem z 11 letnim doświadczeniem z zakresu systemów zarządzania jakością, środowiskowego oraz BHP. Doświadczenie zdobywał zarówno poprzez uczestnictwo w specjalistycznych kursach, jak i pełniąc funkcje audytora wewnętrznego, pełnomocnika ds. systemów zarządzania, uczestnicząc w audytach certyfikujących, a także wdrażając systemy w wielu organizacjach. Podczas swojej kariery zawodowej brał udział w audytach certyfikujących dla takich jednostek jak Germanischer Lloyd, Polskiego Rejestru Statków oraz TÄŠV Rheiland, uczestniczył w certyfikacji takich przedsiębiorstw, jak: Centrum Onkologii w Warszawie (system zarządzania jakością, środowiskowego oraz BHP), Centralny Szpital Kliniczny UM w Łodzi (system zarządzania jakością), Laboratoria Medyczne OPTIMED sp. j. (system zarządzania jakością oraz środowiskowego), SPGZOZ w Rybnie (system zarządzania jakością) oraz wielu innych, łącznie uczestniczył w prawie 150 audytach certyfikujących. Mariusz Bomba posiada ukończony, rejestrowany w IRCA, kurs audytora wiodącego systemu zarządzania środowiskowego, ukończył też studia podyplomowe z zakresu ochrony środowiska, a od trzech lat prowadzi wraz z firmą INCERT ukierunkowane na branżę medyczną szkolenia z zakresu systemu zarządzania.

Uczestnictwo w warsztatach jest bezpłatne.

Decyduje kolejność zgłoszeń, jednak w przypadku dużej liczby zgłoszeń organizator zastrzega sobie prawo do zakwalifikowania na szkolenie w pierwszej kolejności uczestników pochodzących z różnych jednostek.

Rejestracja pod adresem:

poland@eco4life.info

Na zgłoszenia czekamy do 21 listopada 2012r.

Szkolenie zakończy się egzaminem i wydaniem certyfikatu „Auditor wewnętrzny Systemu Zarządzania Środowiskowego.”

¹ Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii

Rozkład zajęć

08:00 – 09:15	wykłady / ćwiczenia
09:15 – 09:30	Przerwa kawowa
09:30 – 10:45	wykłady / ćwiczenia
10:45 – 11:00	Przerwa kawowa
11:00 – 12:15	wykłady / ćwiczenia
12:15 – 12:45	Przerwa obiadowa
12:45 – 14:00	wykłady / ćwiczenia
14:00 – 14:15	przerwa
14:15 – 16:00	wykłady / ćwiczenia

PROGRAM SZKOLENIA

Liczba godzin	16
Metodyka	wykład / ćwiczenia / warsztaty
Opis przedmiotu	<p>Celem szkolenia jest zaznajomienie uczestników z wymaganiami normy ISO 14001 oraz ISO 19011. Podczas zajęć szczegółowo omówione zostaną wymagania ww. norm, ich interpretacja oraz sposoby praktycznego zastosowania w warunkach organizacji. Szczególna uwaga uczestników zostanie zwrócona na obszary wyróżniające system zarządzania środowiskowego względem innych systemów zarządzania, tj. identyfikację aspektów środowiskowych, określanie celów i zadań środowiskowych, zarządzanie programami środowiskowymi i wdrożenie skutecznego sterowania operacyjnego oraz zapewnienie gotowości i reagowania w przypadku awarii. Omówione i przećwiczone przez uczestników będą także praktyki związane z auditem systemu środowiskowego, zarówno te określone formalnie, jak i nieformalne dobre praktyki stosowane przez zespoły audytorów.</p>
Program zajęć	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie obszarów stosowania systemów zarządzania środowiskowego 2. Systemy zarządzania środowiskowego 3. Geneza formalnych systemów zarządzania środowiskowego 4. Podstawowe elementy systemu wg normy ISO 14001 i dyrektywy EMAS 5. Omówienie struktury i wymagań normy ISO 14001 <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Wymagania ogóle w zakresie systemu <ol style="list-style-type: none"> 5.1.1. Zakres wdrożenia systemu 5.1.2. Określenie polityki systemu 5.2. Planowanie systemu <ol style="list-style-type: none"> 5.2.1. Wykorzystanie mapy procesów 5.2.2. Identyfikacja i klasyfikacja aspektów środowiskowych 5.2.3. Identyfikacja wymagań prawnych i innych 5.2.4. Określenie celów i zadań środowiskowych 5.2.5. Budowa skutecznego programu środowiskowego 5.3. Wdrożenie systemu <ol style="list-style-type: none"> 5.3.1. Określenie odpowiedzialności i uprawnień personelu

	<ul style="list-style-type: none"> 5.3.2. Zapewnienie przepływu informacji 5.3.3. Dokumentowanie systemu 5.3.4. Sterowanie operacyjne – fizyczne aspekty systemu 5.3.5. Gotowość i reagowanie na awarie – fizyczne aspekty systemu 5.4. Sprawdzanie systemu <ul style="list-style-type: none"> 5.4.1. Organizacja monitorowania i pomiarów 5.4.2. Identyfikacja i postępowanie z niezgodnościami 5.4.3. Audit systemu środowiskowego <ul style="list-style-type: none"> 5.4.3.1. Rola narzędzia auditu środowiskowego 5.4.3.2. Praktyczne przykłady znalezisk auditowych 5.4.3.3. Omówienie przebiegu przykładowego auditu 5.4.3.4. Opisywanie znalezisk auditowych 5.4.3.5. Omówienie dobrych praktyk na podstawie ISO 19011 5.4.3.6. Dokumentowanie procesu auditu 5.5. Doskonalenie systemu <ul style="list-style-type: none"> 5.5.1. Wykorzystanie narzędzi ciągłego doskonalenia określonych w normie 5.5.2. Zapewnienie skuteczności procesu ciągłego doskonalenia 6. Omówienie podstawowych różnic między normą ISO 14001 a dyrektywą EMAS 7. Miejsce systemu ISO 14001 w przedsiębiorstwie <ul style="list-style-type: none"> 7.1. Podstawowe zagadnienia dotyczące systemów zintegrowanych 7.2. Elementy wspólne ISO 14001 z innymi systemami 7.3. Odpowiedzialność za system środowiskowy w przedsiębiorstwie 7.4. Integracja dokumentacji ISO 14001 z pozostałą dokumentacją systemową 8. Audit systemu środowiskowego <ul style="list-style-type: none"> 8.1. Powstawanie niezgodności 8.2. Rodzaje auditów 8.3. Procedury dotyczące auditów wewnętrznych 8.4. Sylwetka auditora (postawa osobista, zasady etyczne) 8.5. Organizowanie i przebieg auditu wewnętrznego <ul style="list-style-type: none"> 8.5.1. Opracowanie planu auditu 8.5.2. Opracowanie listy pytań kontrolnych 8.5.3. Techniki komunikowania się. 8.5.4. Stwierdzanie faktów i formułowanie wniosków. 8.5.5. Stwierdzenie niezgodności - prawidłowe formułowanie niezgodności, dowodu, przyporządkowanie niezgodności do punktu normy 8.5.6. Spotkania zamykające i raport z auditu 8.5.7. Działania korygujące - opracowanie zakresu i weryfikacja działań korygujących 9. Warsztaty
<p style="text-align: center;">Źródła normatywne</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. PN-EN ISO 14001:2005 - Systemy zarządzania środowiskowego - Wymagania i wytyczne stosowania 2. PN-EN ISO 14004:2010 - Systemy zarządzania środowiskowego - Ogólne wytyczne dotyczące zasad, systemów i technik wspomagających 3. PN-EN ISO 19011:2012 - Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania 4. Rozporządzenie parlamentu europejskiego i rady (WE) NR 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS)

The Baltic Sea Region
Green . Bio . Health . Valleys

Part-financed by the European Union
(European Regional Development Fund)